

Irohin Yoruba

A Newspaper of the Amalgamated Press of Nigeria Ltd

VOL. XII NO. 600

DECEMBER 3 - DECEMBER 9, 1956.

KORO MEJI (2D.)

EGBE AFENIFERE SE IPADE PATAKI NI IBADAN

Ojue Obafemi-Awolowo Olori Egbe Afenifere (Action Group) ati Akokojo Ijipa Ipinle Iwo-Orun ti o Alapa Ipade pataki no.

OJIKE FI ILE SE ASO BORA

ENUGU.

Ni oru oju Olori Ille Ise ojo kejjidinlogboju oju Kokanai odun yi ni Mazi Mboma Ojike ti ose Igbarakki Ogoromina iyi. Ojike nra aye kokoju N.C.I. ati eni ti o tia wa ni ipo Ministra Alakoso Owo Ijipa Ipinle Ila-Orun ri kiu ni inni Ille-Iweonan "Park Lane Hospital". Enugu, nigbadati o di eni odun mejjelobeghi lalayi. Ni oju karun ou karun odun 1914 ni nwon bi i s'ule.

Nigbadati Irohin iku re si ti tankale ni aru ojo kejjii ni gboogbo awun eni ti bera si kejjdu iku re ti awon asiwaju Egbe Ojelu Kokanai yika gboogbo hi Nalirija ti bera si kowe idaro ati itan-ikedun eyewa ti Dokita Nnamdi Azikiwe ti oju Olori Egbe Alakuko (N.C.N.C.) ati Akokojo Ijipa Ipinle Ila-Orun.

Nigbadati awon Egbe Afenifere (Action Group) gbo minu Ipade Pataki ti nwon se ni Ibadan, ki nwon so bera si quide ni aru ojo za ni nwon ba dide dobu fun ijeju kan ni ideje ke gba ati serifia fun idaro ati ikauan ike Mazi Mboma Ojike, Ojelu pataki kan ni Ipinle

Ila-Orun. Ojue Obafemi Awolowo oju Ojelu na ma eni oju nipa iku Ojelu na ma eni ti o ba ni ogbon ti o si ni layake ki i yu fori pe ota on ku; nitorni, iku Mboma Ojike e-dun awon gidiigidi.

Ilorin Talaka Parapo gbori Iwo Egbe N.P.C.

ILORIN.

NIINU Ibo akodi ti nwon di fun awon asoju Igbinmoro Iseju Exsun Ipade ti oju Ojelu ti ile oju kejjidinlogboju oju Kokanai odun yi awon Egbe Olorin Talaka Parapo dapomo Egbe Afenifere o ge ogori lowo Egbe N.P.C. ati eni ayewa iyi kejjidinlogboju ti wa nibesewa. Egbe Olorin Talaka Parapo dapomo Egbe Afenifere

gbori gba aye marindibogboju nipa NPC si gba maje kokoju.

In gboogbo sta dibio na ti se oju ni si yijil: Adubgo Ijudo Eko, Ekorin Talaka Parapo dapomo Egbe Afenifere ko aye maje, kokoju N.P.C. ati eni ayewa iyi kejjidinlogboju ti wa nibesewa.

Wo oju eue ketu

Odaran kan ni Dokita lo ni ki on maa mu igbo

EKO.

NI oju Aje ti oju opeke. Ojelu oju Kokanai odun yi ni oju nipa Benevolent Order of the Sons of the American Revolution (S.A.S.A.O.) Old Yaba Road Ebute-Metta, opole inu okpe oju-

ni koto kokete kekeka Yaba pe o nema taba-igbo (Indian hemp)-ti aje Marjinalian nra oju oju zii zii taba-igbo. Ijebu-Ode nra agolo edutu kan na Ille Te.

Wo oju eue ketu

VOMICURE

VOMICURE ni nra ni akeba fun kokoju kokoju nra akeba iyi na ibe iku koto kokoju kokoju nra akeba iyi na ibe. VOMICURE ni nra ni akeba iyi na ibe. VOMICURE ni nra ni akeba iyi na ibe. KEEVUNI MEDICINE STORES R. Oshodi Street, LAGOS.

Egbe N.E.P.U nda ilu ru l' wode

OWODE-ABOKUTA.

A GBO waja oka bese Northern Elements Protection Council (N.E.P.C.) ti Owode, Abokuta. Ojelu Beritik Haima Ijebu pe ti ko ka koto nima. Egbe Afenifere ki o si obi otun ede-won (N.E.P.C.), awon ko ni oye da ijebogbo an ikeredodo nre ni Owode.

Nigbadati awuya Egbe Afenifere ti gbo eri ni nwon ti akeba iyi. Ojelu Ijebu Ipinle Iwo-Orun ati egbedore nra oju gboogbo atawo ni lati wa si ipade ma, swaju atokoto. Egbe Alakuko (N.C.N.C.) ti ikejire pagbo pe ike Ijebu Ijipa Ipinle Iwo-Orun se ipade Ijebu lati ai saniran awon (N.C.N.C.) pe ki Ijebu se fadi gboogbo iye peju ti Ijebu Egbe Afenifere ti nre.

Nwaja ni nitoriora ko le je otto ni trobin kam ti o jado nnu ni ike Ijebu Ijipa Ipinle Iwo-Orun pe nitoror eran iwadi iye Ijona. Egbe Afenifere ti awon Egbe Alakuko (N.C.N.C.) da imoran re ni awon tado Afenifere pe iye pataki yi fun; nwon ni ki i se itori yeu rara.

Wo oju eue ketu

Oja Odun Keresimesi ni

ENYIN BOOKINI!

Nigbadugbe ni o ma moro batu me awon eton ti o ju lati fasa awon omoge. Imoran ta a le fun nyan ni. De ki t'wa wa iku ibadat iku omo oba nra nna ceo, wa a koto re oju nru eyiti o daraajipu lars awon zao ti o ye fun ase-irelo, fun odo-ale alli fusan ati ti ima-orun, ewu awon-leke ati ase-itala ede-ale. Ijebu-igbo nra alarakun fun etikan ali ase-igbo gboogbo won sene de fun wa ni.

UNION TRADING COMPANY LIMITED
DEPARTMENT STORE

Eka Egbe Afenifere Abeşe yan Oloye odun

ABESE LERIA IFPO.

ijo owo kisan otun yi ni
ewo. Bese iwo awon eko edum-
bawo ti nwon yin ati aye
ti nwon yin won si si a to
isepeyi y-

Ogbeni M. O. Sowore ni
Alago N. I. Alukohi, si
Gbadelli Alake. D. Akanni-
mi eleri Ekuo. S. Ojewale si
Gbadelli Alake. Eke, E. O.
Adegbola ni akoko. D. O.
Odebiyi si akoko. G. O.
Ilesha si akoko. Eke, J. T.
Adegbola si akoko. B. A.
Akintola si akoko. Awe-
wuso: E. A. Ademiloyi ni
akoko. O. O. Odebiyi si
akoko. E. A. Adegbola si
akoko. O. O. Odebiyi si
akoko.

Nwon si rai ipade na wa
si koso petu, woy. Olorun
mu si woy. Eko dudu o.

Jamba moto pa obirin meji

OSUNKE.

JAMBIA inwo koso sebi ni
Aja-Owo si koso me-
juwan. Irai Okense ni
ajo "Bere li iwo owo koso koso
moji ni owo si koso obituro-
moji ni owo si koso lekele-
wo. Obirin meji miran
obio amoo era iwo nipto na
ti nwon si ara, pa pupojo
ni awon gbo ti si le ala-
kan ilokoto.

Kansilo Adegun di alaga

MUSHIN.

Ni owo Abanosa si koso
nrunju osu koso odun
yi ni Igblime Ijoba Mushin
se ipade ni ile Ijibmo won
ni 104. Ayege Motor Road.
Nim ipade na si nwoye. Si
yan Kansilo Popoata Ade-
gun si Alaga fun Igblime
awon. Owo koso iwo iwo
lere (establishment).

Lekki eyi ni alaga. Ifpar-
na ni alaga. Duku na ni
iyantu pe si koso won ni
toto-koso-pa lati. Owo peli
ini kan ati li kebi won si Je
beko. Oye a mo ri o.

Olowa se ikomo omo re

EKO

Ni owo Aje ti iwo owo koso
laa kakanika odun
yi ni asean como
Eke. Idunrin Otuun Oro
pese si ile akunruwon won
Ogbeni Esekia Toyi Olowa.
M. O. Odebiyi si ikotun
Alake ni nwon so como na.
Latil aro ni nwon ti bese si
se eve ikonmolade na titi di
ale. Onye ali otu ojo na
osanya, le o gongo.

Die ti iwo wa fun lati da-
rako nimo awon alabaseye
ojo ni si nwon Ogbeni A. A.
Malemo, Joma Owobali, M.
A. Jolani, R. A. Adeoye,
awon Iyafin Ajoke Ogen-
basa, Ademola Durodola ati
Maria Adunola.
Ite a kari o.

Egbado yo ayo Iro Ominira Ijوبا Ipinle Iwo-Orun

OWODE-EGBADO.

EKA Eke Afenifere Arikoi
Oriko si Ebadaro si ayege
ajoyu nla-nla ni owo Eko ti
ise ojo ketafolagun oju ti o
koko ti fun tre tre ti nwon
abo pe Ijuba Ipinle Two-
Orun. Oriko ti yewu gba
Eko nra enia palaki pale
ti si pe se oso, ati li ayejo
na. Ogbeni J. E. Fatilawo
ti Iwe Apone si Ayedan
Owode-Egbado ti on alara
panpa si ni owo si fun Olorun
E. A. A. Fadiyo, Adigani-

na li se fun won: nwon si
bete fun awon tilli olofa
ati awon li ti yio wa fun
anfan awov araa luo (public
buildings).

Oloye Fadiyo si dape
lowe Eka Eke Afenifere na
fun Iwe Apone si Ayedan
Oriko si Ebadaro si Ayege
fun won pe ki nwon ma se
gbe Eke Alakoko (NCNC)
kojan li nwon ti si kiro
kakiri tun kan ti nwon awa
li ti nwon ma a wa li iel
kale si kaze lati si fili male
ni Owo. O li te won dada
pe ko si oru nru agboso ti

Iwo-Orun, nwon si leri
leka, nwon buru pe nwon
ko ni jin owo sin elo Ijuba
Ipinle Two-Orun njo; ala-
sinu nra nra gbo iwo si wa
sinu Igblime Ijuba na deede
nwon si ngba ewo iwo si wos.

Ogbeni Opareye asoso
Iba-Itale Ekuon Egbado
niin Igblime Ijuba. Ibile
Iwo-Orun ro awon ipade
na igidigidi pa ki awon araa
Owofede tube. Faramo Eke
Afenifere. O li se won dada
pe leti ayorist ije li o ti ini

Ogbeni J. E. Fatilawo ni owo si ayege owo
Ayege li awo Eka Eke Afenifere fuu un

gan Igblime nra Igblime Ijoba
Ipinle Two-Orun Naijiria
si ayege apa. Iwo-Orun
Eko Egbado nra Igblime

nwon nojo kakiru pe nwon
yo ti Igblime Ijuba Ipinle
Two-Orun. Oriko si Ebadaro
eto ofin idibio titum ti nwon
yio gbe kale fun ibo-ekiti.
O ni ki olukukku won mu
go jafara lati fi oruko a si
dibo site.

irin-ajo ti Oloye Obafemi
Awolowo, Alakoko, Ijua
Idade si gbo iwo si ije iwo si
Oyinbo fun Idagbasoke lu
nipa ije nra-nra orisirisi
ti nwon yio dasi si ni
Ipinle Two-Orun.

O se alaye nra owo re pe
Igblime Ijoba Ipinle Two-
Orun ko ni pe se ipade lati
Eko. Alake nra nra Igblime
nra she pe nra nra Ijiba
Ijiba Geedi se Ibadaro li
Ijiba Ipinle Two-Orun yori
si. Ni iparo owo won, nwon
dupe lowe Ijiba Ipinle
Two-Orun fun owo
awon obin anfan in Ijiba

Eko ekpi ti iwo-ekiti Oloye Ode-
biyi lo si Amerika ati
Kanada mu wa si Ipinle
na. Awon Ogbeni E. A.
Dada ati Andrew Ajibola ti
Iwo-Orun je memba nra
Igblime Arikoi Apapo Ijiba
Naijiria bu won sero iuri
lojo na peju, ki won to
Ijiba tayo-tayo.

Amosu

EJIGBO.

Ni owo kedoju osu koso
odun yi ni Ogbeni G. B.
Adesina gbe Omidaan
Santoshi Arikoi owo ile
Odo. Mapo ni iyawo fun
re owo re Yumiso O. Amosun.
Alase A. Odebiyi, Ibadan
Ijibmo yigbi nra. Aje Jumo
Alabesha si ran an iwoye
koso gbojbo awon Musuluman
palaki pataki ti owo ni
Eko. Oliberian si elu iwoye
oko iwoye, eche Alake-ayo
Pirimi ati egbe Oka-iyawo
magbu ni owo nra gbede
palaki pataki ito owo ni
Owo Ijiba ka egbe lo je si
owo ni iwoye iwoye. Owo

gbeyawo fun omo re

ko si gbo siye iyawo o.

Ni owo keli ti iwo ojo koso
runtinlebiye owo osu koso
odun yi ni Ogbeni G. B.
Adesina, ati koso baba won
Amosun, ti o ti ku swaje
babu won na paajo si ojo yi,
nra ni gbojbo re nra nra
gbo gbo iwoye araa ije
nra ayege owo. Oye. Omo
oloshe Abafiran na, Iyafin
Ogumepu Ale koso nra pupu
nihi iranti oku baba te na,
beni Layoun owo C. Ankire
nra nra nra iwu hata iya-
ra. Awon enia ti pojli
ki a ma a daraku won
tokoso ig. Ekin oku a

pose ku ni.
Ogbeni G. B. Amosun ien
ta ago li eghon re Ogumepu
Abafiran, akoko baba won
Amosun, ti o ti ku swaje
babu won na paajo si ojo yi,
nra ni gbojbo re nra nra
gbo gbo iwoye araa ije
nra ayege owo. Oye. Omo
oloshe Abafiran na, Iyafin
Ogumepu Ale koso nra pupu
nihi iranti oku baba te na,
beni Layoun owo C. Ankire
nra nra nra iwu hata iya-
ra. Awon enia ti pojli
ki a ma a daraku won
tokoso ig. Ekin oku a

Ogo ni sun Olorun sun.
Ibabin ayi ti a sun nipa
ominira wa. Ha-kata wa
Ajilawu wa rere. Oloja
Oloye Obafemi Awolowo,
Muhammedun Esho Afenifere,
Babu, enye enye ijinle
Iwo-Crunk. A roro, oye da!
ajalakoro-dugbe!

Nigbuti mu sun irohin ore
Ondo-Akoko Nigeria. Ogeen sun
mu sun ibe re. Oloja
Lessons-Boys, osan
korin bi awon omi Brazil
po "Olawa se ohun nla fun
wa". Bend! ti Ipinle Iwo-Crunk
to ope. Sugbon a ko
ghedoo chubue awon u e
sun ibe. Igbo-ese, tomo-
ra na latibiri sun ibe wa
boma ti oye fun. Ode
sheba agbave, ti o si ilu han
Noba Gasei ne Ifejuwa. Iwo-
Crunk ki lekoere nla sun be
asun onluwadeye.

Bi awon ati ati asha-
kebe Afenifere, awa
le po "Ojuna tiba fo bodo
wa ni ibe re, awa ni ogun
ewu ibe koto. Oluwa ti
she ohun nla sun ibe. Oloja
Obafemi Awolowo
ati awon omi-ocean re iban
yi ti han ti ibe. Waa wa
ranti won bi olodojo ti!
Ede nitor, bi asesu ba ti
gbo sun laju won ti awoy-
bu si ti ri. Iwo-Crunk
ki lekoere nla sun ibe
fun ibe. Ifejuwa ati amesun
fun ibe. Ilebi ibe ati amesun
entia ti! Bi sun—“Noba
Ifejuwa-Iwo-Crunk. Oluwas ki
bi ti gbo sun iba bi o ti ri
fun wa los!

Ija ominira Naijiria ti
bere lafi odun pipe, sughon
ku da mi loju se erube oselu
jan tabi agbado awon oselu
kan ja ija un poju emi otio
ti bi ti Ede Afenifere
(Action Group) labi Oga-
gun Lisa Ijeun. Bi owo di-
dun, liberares, ihale ati iba
runderudo ha le gbo orile-

Ègbé Afenifere pegede!

Na ike, Ede Alakuko iba
ti Jagumimo fun omimira
Naijiria, nitoripe skitbyan
won igbese bi si ti awon lati
tibebi won, lati gbo, una
eboru, omo etan ati hada-
bosa yo si omimira.

Awa ti fi oju wa ri, awon
oselu ti Ede Afenifere si
ti han wa, ohun wonyi to ve
gbojobo sun ibe agbese
ide. Ifokambale wa labe
Ijuba won; aboyun nri
itoju; alaisan nri Iwoyin
agbe nroko bodundu; on-
powa sun iranwo gba. Kar-
iki Ipinle Iwo-Crunk, oje
idera nre, orun ofodio nla
sokan tomodde-lagba nitoripe
ti eko ntankale, ife-si-alafia
Ilu si nra soke.

Nkan wonyi napele nitio-
rii awon ojele Ipinle Iwo-
Crunk. Ijebu sun ibe agbav-
eji. Oloju, Obafemi Awolowo
so pe Ede Afenifere se omi-
nira fun ibe agbogbo sun Naijiria.
Otto li eyi. Ise Ede Afenifere ti
ni anyans rere won han. Sugbon o
se enye awon olupe nitoripe
Naijiria-lanta lati ri bi
Ede Alakuko (NCNC) ti

apajo nnu awon nkan ti
nre orile-ede aile. Nipa
lwa ati ise won, won nif han
wa pe emi inosun ilu nre sun
je omimira, oyin won si fe
wa loko eri. Laije pe owo
rompantuba, ki nwen feran
otito ati jesa ededo bi ti
Ede Afenifere, omisira
fun gbojobo sun Naijiria ylo
giye akoko.

E maga leka tan ara wa
je. Ede Alakuko li ota
omimira Naijiria. Li leka
so fun Ede Alakuko pe ki
awon hewa to je mi omi-
nira wa. Iwa agamigun
ongbe, amikanjopon ati
rob-ribi ki leje iwa to le fun
orile-ede ni omofra.

Otillo so Ipinle Iwo-Crunk
domina, awa si nro. Su-
ghon, emyi ara, nista yar gan

ALAKORI

Enia mewa fi ar pa ri ile Sinima

ENUGU.

ENIA mewa II okunrun ati
Ifejuwa ni o si an pa
pusu ti mi ibe iwo-Crunk
(Bio Cinema Theatre) II
Enua ni ojo Ale ti ile ojo
kejila oso yi nbedi enikan
lara sun osuerwan ojo na
kire idupri ina o i lana o
hun o !!! hal le be ina na
ole nro-nro.

Ni ibiti gbojobo won ti aca
asala fun gbo sun ibe agbese
ide. Ileborun tu o si an pa
pusu to mi ibe iwo-Crunk
Ileborun ka ka be leka
ga ju ese mesu le, opeloso
ni o si sunbo-kurobata site ni
eni sun obajeshe ti opeloso
si agbas owo kola. Nipon
ku sun oti wox o kore tijuya
ina nla sun doori-o.

Irohin rere
Nisisiyi! KORA TEA wa
nihin lati din o ni' nawo ku

O DINWO JU AWON TEA MIRAN LO

O dehim dandan! Tea Ultun ti Brooke
Bond pili pe diarndana fun West Africa.
Feri o dia o ni wa'no ku nitoripe o din-
wo ku fun o ju awon tea miran lo. Tea
ti o dara nigbagbogbo nitoripe Brooke
Bond li o se e ati pe nigbagbogbo li o nwa
ni akoko nitoripe nkanpe edidi ti awon
ti i nse sun aronmuyi ti ki o je ki o rto.
“KORA” tea aladun.

Opega ni o wa nigbagbogbo. O dara nigbagbogbo.
Opeloso ife ni o wa nna paketi kan.

Kwani pale se e ni paketi fun West Africa lati quo onyidu owoye

Brooke Bond

ISSN 0008-4304

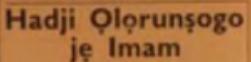
Awọn Aganin gba Egbe Amuludagba Iwọ - Orun Naijiria lalejo ni Accra

MENTHOLATUM

O Titum! Onidan ni! Surf

**nfo awon aṣo pēlu
agbara idan!**

BALE IDOWU KU

Omø titum aleio Aiye

1996-97 Amerika'skiy olimpiyadu vsego uchastvuyushchiy dostigli 27 rekordov, 22 rekordov bol'shiy, 20 novykh rekordov.

